

Art. 3. Użycie broni jest dopuszczalne tylko w razie oczywistej niezbędności, szczególnie bardzo ogólnie w wypadkach zagrożenia bezpośrednio życia osób postronnych.

Art. 4. (1) Użycie broni może nastąpić po jednorazowym wezwaniu do spełnienia lub zaniechania danej czynności oraz po jednorazowym wystrzale ostrzegawczym w powietrze, jeżeli ustne wezwanie nie odniosło skutku.

(2) Przepisów ust. (1) nie stosuje się jedynie w przypadkach, w których wszelka zwłoka groziłaby bezpośredniem niebezpieczeństwem dla życia, zdrowia lub wolności wartownika, jego przełożonych w służbie wartowniczej, albo też dla chronionego przez niego mienia.

Art. 5. (1) Wartownik, który użył broni, powinien zawiadomić o tem natychmiast po zejściu z posterunku swego przełożonego, który przeprowadza w każdym przypadku użycia broni dochodzenie w celu stwierdzenia, czy użycie broni było zgodne z przepisami ustawy niniejszej.

(2) Jeżeli użycie broni pociągnęło za sobą śmierć lub uszkodzenie ciała, przełożony zawiadamia o tem bezzwłocznie właściwego prokuratora. Przełożony zawiadamia również właściwego prokuratora o tych przypadkach użycia broni, które nastąpiło wbrew przepisom ustawy niniejszej.

(3) Przepisy ust. (1) i (2) stosuje się odpowiednio do przełożonych cywilnych w służbie wartowniczej.

Art. 6. Minister Spraw Wojskowych wyda przepisy o umundurowaniu (oznakach zewnętrznych) i uzbrojeniu wartowników cywilnych i ich przełożonych cywilnych w służbie wartowniczej.

Art. 7. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów:

Marjan Zyndram-Kościałkowski
Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*

222.

U S T A W A

z dnia 9 kwietnia 1936 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Art. 1. W ustawie z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 2/20 r. poz. 7) według brzmienia jednolitego tekstu (Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 25 października 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 94/33 r. poz. 734) wprowadza się zmiany następujące:

W art. 16 ustawy dodaje się nowy ustęp 2-gi o brzmieniu następującem:

„Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych według zasad, określonych w ustępie poprzednim, przysługuje pracownikowi również w wypadkach, gdy pracodawca nie uzyskał zezwolenia na przedłużenie czasu pracy wskutek odmowy ze strony władz, bądź wskutek braku odpowiedniego wystąpienia pracodawcy.”.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

Marjan Zyndram - Kościałkowski

Minister Opieki Społecznej: *Wł. Jaszczołt*

223.

U S T A W A

z dnia 9 kwietnia 1936 r.

o likwidacji Tymczasowej Kasy Przezorności Pracowników Kolei Państwowych Polskich w b. zaborze rosyjskim.

Art. 1. (1) Tymczasowa Kasa Przezorności Pracowników Kolei Państwowych Polskich w b. zaborze rosyjskim, utworzona na podstawie dekretu o ustawie tymczasowej Kasy Przezorności Pracowników Kolei Państwowych Polskich w b. zaborze rosyjskim z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 210), ulega likwidacji.

(2) Majątek Kasy przechodzi na własność przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Komunikacji.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

Marjan Zyndram - Kościałkowski

Minister Komunikacji: *Ulrych*

224.

U S T A W A

z dnia 9 kwietnia 1936 r.

o zatwierdzeniu zmian statutu Banku Polskiego.

Art. 1. (1) W myśl art. 12 statutu Banku Polskiego (załącznik do obwieszczenia Ministra Skar-

bu z dnia 28 listopada 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 966) zatwierdza się uchwałę Zwyczajnego Walnego Zebrania Akcjonariuszów Banku Polskiego z dnia 20 lutego 1936 r., dotyczącą zmian artykułów 4, 25, 26, 29, 39, 40, 41, 56, 63 i 74 statutu Banku Polskiego.

(2) Tekst zmienionych artykułów podaje się jako załącznik, stanowiący integralną część niniejszej ustawy.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu statutu Banku Polskiego (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 113, poz. 966) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 października 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 548), ustawą z dnia 19 grudnia 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 883), ustawą z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 222), ustawą z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 171), ustawą z dnia 26 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 131) oraz ustawą niniejszą.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

Marjan Zyndram - Kościalkowski

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Załącznik do ustawy z dnia 9 kwietnia 1936 r. (poz. 224).

Tekst zmienionych artykułów statutu Banku Polskiego.

Art. 4.

Kapitał zakładowy Banku wynosi sto milionów złotych; składa się z 1.000.000 akcji po 100 złotych.

Kapitał zakładowy, stosownie do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 stycznia 1924 r. w przedmiocie ustanowienia statutu dla banku emisyjnego (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 75), wynosił sto milionów złotych. W drodze emisji 500.000 sztuk akcji, objętej w całości przez Skarb Państwa, po cenie złotych 150 za akcję wartości nominalnej złotych 100, zwiększony został o 50 milionów złotych, a kwota złotych 25 milionów wpłacona została na fundusz zapasowy Banku.

Kapitał zakładowy ulega zmniejszeniu o 50 milionów złotych, t. j. do pierwotnej wysokości stu milionów złotych, w drodze odkupu od Skarbu Państwa wspomnianych akcji drugiej emisji po cenie nabycia. Kwota złotych 50 milionów pokryta zostanie przez wyżej wspomniane zmniejszenie kapitału zakładowego, kwota zaś 25 milionów złotych — z funduszu zapasowego Banku.

Umorzenie akcji i zmniejszenie kapitału zakładowego uważane będzie za dokonane z chwilą odkupu akcji.

Powiększenie kapitału zakładowego może nastąpić na mocy uchwały Walnego Zebrania Akcjonariuszów w sposób, przewidziany w art. 12.

Art. 25.

Rada Banku składa się z Prezesa Banku i Wiceprezesa Banku, mianowanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej, oraz 12 członków Rady, wybieranych przez Walne Zebranie, które wybiera nadto corocznie trzech zastępców.

Ministrowi Skarbu w ciągu 3 dni po dokonaniu wyborów przysługuje prawo założenia sprzeciwu przeciwko wyborowi któregośkolwiek z członków Rady lub zastępców.

W razie ustąpienia członka Rady lub zgłoszenia przez Ministra Skarbu sprzeciwu przeciwko wyborowi któregośkolwiek członka Rady, wchodzi ten zastępca, który otrzymał najwięcej głosów; przy równej liczbie głosów wchodzi starszy wiekiem. Zastępca sprawuje czynności członka Rady aż do najbliższego Zwyczajnego Walnego Zebrania.

Obok członków Rady z wyboru wchodzi z urzędu do Rady Komisarz Banku, a w jego nieobecności Zastępca Komisarza (art. 41).

Art. 26.

Corocznie ustępuje czterech członków Rady według starszeństwa wyboru; przy równości starszeństwa rozstrzyga losowanie. Ustępujący członkowie Rady mogą być wybrani ponownie.

Jeżeli przed terminem Zwyczajnego Walnego Zebrania ustąpi którykolwiek z członków Rady z wyboru, odnowienie składu Rady na najbliższym Zwyczajnym Walnym Zebraniu odbędzie się w ten sposób, że według starszeństwa wyboru ustąpi tylko tylu członków Rady, ilu potrzeba dla uzupełnienia liczby ustępujących do czterech.

Jeżeli liczba członków Rady z wyboru zmniejszy się o więcej niż o czterech członków, Zwyczajne Walne Zebranie wybierze tylu członków Rady, ilu potrzeba dla uzupełnienia do liczby dwunastu.

Art. 29.

Członkami Rady nie mogą być posłowie, senatorowie, wojskowi w służbie czynnej, ani urzędnicy państwowi. Członkowie Rady muszą odpowiadać warunkom, wymienionym w punktach b) i c) art. 16.

Członek Rady, który stracił prawo uczestniczenia w Walnym Zebraniu lub warunki wybieralności do Rady, przestaje być członkiem Rady.

Art. 39.

Wiceprezesa Banku mianuje na wniosek Rady Ministrów Prezydent Rzeczypospolitej na okres pięciu lat.

Wiceprezes musi odpowiadać wymaganiom, określonym w ustępie drugim artykułu 35.

Wiceprezes zastępuje Prezesa Banku w razie jego nieobecności. Prezes może mu przekazywać część swoich czynności.

Wiceprezes otrzymuje stałe uposażenie z funduszków Banku, ustalane przez Ministra Skarbu na wniosek Rady Banku; za udział w posiedzeniach Rady nie otrzymuje osobnego wynagrodzenia.

Wiceprezes może być ponownie mianowany; przed upływem lat pięciu może być usunięty jedynie w trybie, przewidzianym w artykule 37.

Art. 40.

Przed objęciem urzędowania Prezes i Wiceprezes Banku składają na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej uroczyste ślubowanie, że będą sprawowali swoje obowiązki zgodnie z zadaniami i statutem Banku, oraz wszelkimi siłami dążyli do wypełnienia przez Bank jego zadań publicznych.

Takie samo ślubowanie składają członkowie Rady na ręce Prezesa Banku.

Komisarz Banku.

Art. 41.

Ministrowi Skarbu przysługuje prawo mianowania Komisarza Banku oraz Zastępcy Komisarza. Komisarz Banku, a w jego nieobecności Zastępca Komisarza, jest członkiem Rady Banku z urzędu.

Komisarz Banku i Zastępca Komisarza mogą brać udział w posiedzeniach Dyrekcji Banku z głosem doradczym oraz mają prawo żądania od władz Banku wszelkich wyjaśnień.

Komisarz Banku i Zastępca Komisarza otrzymują stałe uposażenie z funduszków Banku, ustalane przez Ministra Skarbu.

Do Komisarza Banku i jego Zastępcy nie stosują się postanowienia art. 29 statutu.

Art. 56.

Bank nie może nabywać na swój własny rachunek akcji i udziałów, z wyjątkiem akcji lub udziałów przedsiębiorstw, przygotowujących bilety bankowe i inne papiery (Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych), przedsiębiorstw, mających na celu budowę i prowadzenie elewatorów zbożowych oraz przedsiębiorstw, utworzonych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, mających bezpośrednio na celu ułatwianie działalności Banku. Udział Banku w kapitale zakładowym wymienionych przedsiębiorstw nie może razem wynosić więcej niż 28 milionów złotych.

Ponadto Bank może brać udział w instytucjach międzynarodowych, mających na celu ułatwianie współpracy banków emisyjnych.

Poza wypadkami, przewidzianymi w art. 57, Bank nie może nabywać na własność nieruchomości, o ile nie są potrzebne na pomieszczenie Banku i jego pracowników.

Bank nie może kupować na własny rachunek, ani udzielać pożyczek na zastaw własnych akcji, jednakże może je nabywać dla umieszczenia funduszu emerytalnego pracowników Banku.

Bank może przyjmować własne akcje na dodatkowe zabezpieczenie swoich roszczeń, wynikających z czynności bankowych, wymienionych w art. 55 punkt a) i b) statutu, oraz jako kaucje na zabezpie-

czenie operacji, objętych czynnościami Zastępstw Banku Polskiego.

Art. 63.

Bank udziela pożyczek i otwiera kredyty na przeciąg czasu nie dłuższy niż 3 miesiące, na zastaw:

- a) złota i srebra,
- b) papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu, notowanych na giełdach polskich, do wysokości, nie przewyższającej 30% sumy portfela wekslowego Banku,
- c) weksli, płatnych w kraju lub zagranicą w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy w walucie polskiej lub zagranicznej, o ile poza tem odpowiadają warunkom, wymienionym w art. 58,
- d) pieniędzy zagranicznych i dewiz, odpowiadających warunkom art. 53.

Art. 74.

Rok kalendarzowy jest rokiem operacyjnym Banku.

Papiery wartościowe, będące w posiadaniu Banku, wstawia się do bilansu, stosownie do przepisów, obowiązujących w tej mierze banki akcyjne.

225.

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 9 kwietnia 1936 r.

o Funduszu Obrony Narodowej.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia 30 marca 1936 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 186) postanawiam co następuje:

Art. 1. Dla zasilenia środków, przeznaczonych na cele obrony Państwa, tworzy się Fundusz Obrony Narodowej.

Art. 2. Fundusz Obrony Narodowej tworzą:

- 1) wpływy uzyskane ze sprzedaży nieruchomości i ruchomości, stanowiących własność Skarbu Państwa, a pozostających pod zarządem wojska;
- 2) wpływy, które na podstawie szczególnych przepisów ustawowych przekazywane będą na rzecz Funduszu Obrony Narodowej;
- 3) dary i zapisy na rzecz Funduszu Obrony Narodowej.

Art. 3. Plan użycia Funduszu Obrony Narodowej ustala Minister Spraw Wojskowych.

Art. 4. (1) Funduszem Obrony Narodowej zarządza Minister Spraw Wojskowych.